

Registratienummer:	RVO15.0100	Portefeuillehouder:	B.O.B. Haitsma
Van afdeling:	Concernstaf	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	• Handleiding Wet Markt en Overheid (ID15.03098)
Behandelend ambtenaar:	M.J.M. Huisman		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8067		
E-mail adres:	m.huisman@denhelder.nl		
Onderwerp:	Implementatie Wet Markt en Overheid; vaststelling economische activiteiten in het algemeen belang (art. 25h Mededingingswet).		

Gevraagd besluit:

De volgende economische activiteiten, gelet op de motivering in bijlage 1, aan te wijzen als economische activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h van de Mededingingswet:

1. Verhuur maatschappelijke instellingen.
2. Exploitatie zwembad.
3. Exploitatie buiten sportaccommodaties.
4. Exploitatie en beheer van parkeergarages en parkeerterreinen
5. Het in gebruik geven van antikraak.
6. Verbonden partijen, Zeestad Beheer B.V. en Zeestad CV.

Publiekssamenvatting

Naast de uitvoering van de gebruikelijke publieke taken verrichten overheden en overheidsbedrijven in toenemende mate economische activiteiten. Hiermee treden zij in directe concurrentie met private ondernemingen. Omdat overheden en overheidsbedrijven vanuit hun publieke taken (kunnen) beschikken over bepaalde voordelen, zijn zij in voorkomende gevallen in staat lagere prijzen te hanteren. Marktverstoring kan dan het gevolg zijn.

Tegen deze achtergrond heeft de wetgever de Wet Markt en Overheid (hierna ook: de Wet) in het leven geroepen. Doel van deze wet is het creëren van een level playing field. Ofwel; het egaliseren van de concurrentieverhoudingen tussen overheden en overheidsbedrijven enerzijds en private ondernemingen anderzijds. Dit doet de Wet door overheden en overheidsbedrijven een aantal (bij het verrichten van economische activiteiten in acht te nemen) gedragsregels op te leggen.

De Wet is op 1 juli 2012 in werking getreden en vanaf deze datum gelden de in de Wet vervatte gedragsregels (in principe) voor alle nieuwe economische activiteiten van overheden en overheidsbedrijven. Voor bestaande economische activiteiten (activiteiten die reeds plaatsvonden vóór 1 juli 2012) gold een overgangperiode van twee jaar, namelijk tot 1 juli 2014. Tot deze datum konden overheden en overheidsbedrijven hun bestaande activiteiten aanpassen. Door de complexiteit van deze materie hebben meer tijd nodig gehad om dit goed uit te kunnen zoeken, daarbij is wel al een inschatting gemaakt van de mogelijke risico's die zouden kunnen lopen bij het nog niet voldaan aan de gestelde eisen. In het geval van de gemeente Den Helder is deze als gering aangemerkt.

Inleiding

Overheden, zoals gemeenten, verrichten over het algemeen publiekrechtelijke taken. Maar het komt ook steeds vaker voor dat overheden zelf de markt opgaan om economische activiteiten, dit zijn goederen en diensten, aan te bieden of dit doen via eigen overheidsbedrijven. Dit kan voor een ongelijk speelveld tussen overheid en marktpartijen zorgen en dat is niet wenselijk. Om dit te voorkomen is op 1 juli 2012 de Wet Markt en Overheid (WM&O) in werking getreden. Deze wet geeft vier gedragsregels, waar overheden zich aan moeten houden als zij economische activiteiten aanbieden. Als overheden zich niet aan deze wet houden dan kan de Autoriteit Consument en Markt (ACM) als toezichthouder sancties opleggen.

De gemeente moet bij de uitvoering van deze economische activiteiten aan de volgende gedragsregels voldoen:

1. aan afnemer dient minstens de integrale kostprijs in rekening gebracht te worden.
2. als ten behoeve van die activiteiten gegevens worden gebruikt die de gemeente op grond van haar publieke taak onder zich heeft, dient zij deze desgevraagd ook aan particuliere ondernemers ter beschikking te stellen.
3. indien de gemeente tegelijkertijd een activiteit uitvoert en daarop toezicht dient te houden, mogen deze taken niet in één functie verenigd zijn.

4. overheden mogen hun eigen overheidsbedrijven niet bevoordelen boven concurrerende bedrijven, bijvoorbeeld door het aanbieden van een gunstige financiering.

Of de raad kan economische activiteiten aanwijzen die plaatsvinden in het algemeen belang, zodat de gedragsregels niet van toepassing zijn.

De economische activiteiten zijn geïnventariseerd door een daarin gespecialiseerd bureau en getoetst aan de WM&O. Met dit raadsvoorstel en -besluit wordt de huidige situatie in overeenstemming met de WM&O gebracht.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Zo gelijk mogelijke concurrentieverhoudingen creëren tussen overheden en bedrijven als het gaat om het aanbieden van economische activiteiten op de markt.

Kader

De Wet Markt en Overheid (als onderdeel van de Mededingingswet).

Argumenten

Met het vaststellen van dit besluit vervallen de genoemde economische activiteiten (bij punt gevraagd besluit) onder het algemeen belang en derhalve is de Wet Markt en Overheid hierop niet van toepassing.

Maatschappelijk draagvlak

Het betreft hier wetgeving die centraal wordt opgelegd. Het voorstel komt daarom niet in aanmerking voor een referendum op grond van Referendumverordening Den Helder 2012 Artikel 2; lid b, van de Referendumverordening gemeente Den Helder 2012. Ook in andere Europese lidstaten worden voorschriften aan overheden opgelegd als zij economische activiteiten verrichten.

Financiële consequenties

De vaststelling door de raad dat door de gemeente economische activiteiten worden verricht in het algemeen belang, heeft in beginsel geen financiële consequenties.

Communicatie

Als u akkoord gaat met dit voorstel wordt dit besluit gepubliceerd in de Stadsnieuwpagina.

Realisatie

Als u akkoord gaat met dit voorstel, zijn op de economische activiteiten genoemd onder punt 1 t/m 6 de gedragsregels niet van toepassing, omdat dit in het algemeen belang plaats vindt.

Juridische risico's

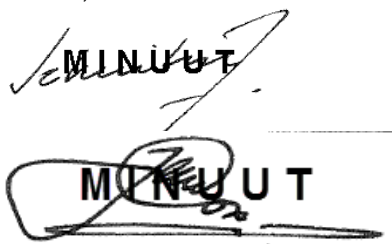
De algemeen belang vaststelling is een besluit in de zin van de algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat tegen het raadsbesluit waarin wordt vastgesteld dat een economische activiteit plaatsvindt in het algemeen belang, er door een belanghebbende (ondernemer) langs bestuursrechtelijke weg kan worden opgekomen (bezwaar en eventueel beroep bij de bestuursrechter). Als tijdens de bezwaarfase blijkt dat geen rekening is gehouden met aspecten die van invloed zijn op het genomen besluit dan wordt de raad hierover alsnog geïnformeerd dan wel wordt de raad gevraagd een ander besluit te nemen. Een ondernemer kan in geval van schending van de gedragsregels ook een civielrechtelijke procedure (uit onrechtmatige daad) aanspannen.

Den Helder, 10 november 2015.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
dr. Joost C.M. Cox

MINUUT

MINUUT

Bijlage

Onderstaande economische activiteiten waarvan het voorstel is om deze te laten aanwijzen als uitzondering van algemeen belang op basis van bijbehorende motivering:

1. Verhuur maatschappelijke instellingen.
2. Exploitatie zwembad.
3. Exploitatie buiten sportaccommodaties.
4. Exploitatie en beheer van parkeergarages en parkeerterreinen.
5. Het in gebruik geven van antikraak.
6. Verbonden partijen, Zeestad B.V. en Zeestad C.V.

1. Verhuur maatschappelijke instellingen (inclusief zwembad)

Het gaat hier om de verhuur van accommodaties aan maatschappelijke, culturele en creatieve instellingen/stichtingen/verenigingen. De gemeente gaat uit van marktconforme huurprijzen die tenminste kostendekkend zijn. Het in rekening brengen van de integrale kostprijs zal er toe leiden dat dergelijke organisaties hogere kosten krijgen en zo hun maatschappelijke, culturele en creatieve activiteiten door hun beperkte financiële armslag niet of niet volledig meer kunnen uitvoeren. Hoewel het streven erop is gericht om de gemaakte kosten door te rekenen in de huurprijzen, is dit lang niet altijd te realiseren.

Wanneer de gemeente een huurder met maatschappelijk belang wil ondersteunen kan dit door het verstrekken van een subsidie via de gemeentelijke subsidieverordening (conform Nota Gronduitgifte- en Grondprijnsbeleid Gemeente Den Helder 2015). Dit kan in strijd zijn met de Wet Markt en Overheid en is daarom noodzakelijk om een besluit van algemeen belang te nemen op dit onderdeel.

2. Exploitatie zwembad

Zonder het verstrekken van een jaarlijkse exploitatiebijdrage is de exploitatie van het zwembad economisch gezien niet mogelijk. Als de gemeente aan burgers een kostendekkend tarief in rekening zou brengen, dan gaat dat ten koste van de deelname aan zwemactiviteiten. Wij achten het uit de oogpunten van volksgezondheid, onderwijs en recreatie van belang dat burgers zoveel mogelijk worden gestimuleerd om te gaan zwemmen tegen een betaalbaar tarief. Op dit moment is in onze gemeente geen sprake van een relevante markt op het gebied van het exploiteren van een zwembad, zonder een substantiële structurele bijdrage van de gemeente. Van verdringing van commerciële aanbieders is op dit moment derhalve geen sprake.

3. Exploitatie buiten sportaccommodaties

Sport heeft grote positieve maatschappelijke effecten. Sport draagt onder andere bij aan de sociale samenhang, gezondheid en participatie. De aanwezigheid van voldoende en geschikte sportaccommodaties is nodig om deze thema's op een goede manier uit te voeren. De gemeente Den Helder heeft als ambitie het in standhouden van deze hoogwaardige sportinfrastructuur. Het hanteren van een sociale verhuurprijs aan sportverenigingen past binnen deze doelstellingen van sport (bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit). Indien in het tarief de integrale kosten volledig zouden worden doorberekend aan de diverse huurders, leidt dit tot een veel hoger tarief. Een hoger tarief betekent waarschijnlijk een aanzienlijke vraaguitval van sportverenigingen, scholen en individuele sporters. Conform Sportbesluit 2010 is besloten 15% van de kostprijs in rekening te brengen bij de diverse huurders.

4. Exploitatie en beheer van parkeergarages en parkeerterreinen

Gezien de belangen van de middenstand en de leefbaarheid in het centrum heeft de gemeente Den Helder als bestuurlijk doel het centrum van Den Helder en de parkeervoorzieningen in dat gebied toegankelijk te houden. Om het gebruik van deze parkeervoorzieningen te bevorderen biedt de gemeente de parkeervoorzieningen in het centrum aan tegen een betaalbaar tarief dat niet kostendekkend is mogelijk wordt er in de toekomst besloten de parkeervoorzieningen in het centrum gratis aan te bieden.

5. Het in gebruik geven van antikraak

Het in gebruik geven van vastgoed om kraken te voorkomen: Bij het in gebruik geven van objecten om kraken te voorkomen wordt vaak onder de kostprijs ter beschikking gesteld. Dit vergemakkelijkt de beschikbaarstelling van deze objecten en het voorkomt nadelige effecten van de leegstand van een pand. Daarnaast is een lagere vergoeding te rechtvaardigen door het ontbreken van huurbescherming.

6. Verbonden partijen Zeestad BV. en Zeestad CV.

Zeestad is met als doel opgezet om Den Helder te profileren als aantrekkelijke stad. Zij brengen locaties met een bovenlokale potentie tot ontwikkeling om een levendige vestigings- en verblijfsplaats te creëren. In het

kielzog daarvan moet de centrumfunctie van Den Helder worden versterkt, evenals de horeca- en winkelstructuur en er moeten regionaal concurrerende stedelijke woonmilieus worden gecreëerd. In een zekere spanningsverhouding met de economische belangen van de haven moet een positieve bijdrage worden geleverd aan het economisch vestigingsklimaat van de stad. Specifiek wordt de inspanning benoemd om een hoogwaardige openbare ruimte te realiseren, de identiteit van Den Helder te versterken door de cultuurhistorische waarde van Willemsoord te benutten, kansrijke locaties voor onderscheidende woonmilieus te benutten, publieke gebouwen zorgvuldig in te passen, op de markt afgestemde en haalbare concepten te ontwikkelen en bij te dragen aan de positieve beeldvorming van Den Helder.

De gemeente is 50% aandeelhouder van Zeestad B.V. die op haar beurt beherend vennoot is van Zeestad CV. De overige 50% van de aandelen van de B.V. is in handen van de provincie. De gemeente steunt Zeestad CV door onder meer een bijdrage te leveren van € 25.000.000. Doel hiervan is om de realisering van genoemde doelstellingen van Zeestad te waarborgen.

De gemeente heeft afgewogen of genoemde participatie in Zeestad is aan te merken als een activiteit die plaatsvindt in het algemeen belang. Onderdeel van deze afweging is of het met genoemde activiteit te dienen algemeen belang –namelijk het belang van de economische ontwikkeling van de binnenstad van Den Helder onder een gelijktijdige versterking van de cultuurhistorische waarde ervan – opweegt tegen de nadelige gevolgen voor private projectontwikkelaars die geen gebruik kunnen maken van gemeentelijke bijdragen. Teneinde de belangen van de economische ontwikkeling van de binnenstad van Den Helder en daarmee de leefbaarheid en de belangen van de middenstand alsmede de versterking van genoemde cultuurhistorische waarden te waarborgen, zal de Raad genoemde activiteit aanmerken als een activiteit die plaatsvindt in het algemeen belang. Gevolg hiervan is dat deze activiteit buiten de reikwijdte van de Wet Markt en Overheid valt.